

Mar 6.

अभ्यासपत्रिका ६.
साहित्य आणि समाज भाग १
सत्र -५ वे तासिका ४५ श्रेयांकने ३

उद्दिष्टे (Objective)

- १) साहित्य आणि समाज यांचा अनोन्य संबंध तपासणे
- २) महानगरीय साहित्याच्या जाणीव समजावून घेणे
- ३) ग्रामीण साहित्याच्या जाणीव समजावून घेणे
- ४) निवडक कलाकृतींच्या आधारे बाह्यमयीन प्रवृत्तीचा शोध घेणे

घटक १ साहित्य - समाज अनोन्य संबंध (तासिका १५) श्रेयांकन १

- अ) साहित्य, समाजसंस्कृती या संकल्पना व त्यांच्या परस्परसंबंधाचे स्वरूप
- ब) साहित्य- समाज संबंध - तेन , मार्क्स यांचे सिद्धांत , मानवतावाद, मार्क्सवाद, स्त्रीवाद, आंबेडकरवाद यांचे स्वरूप विशेष

घटक २ महानगरी जाणिवेचे साहित्य (तासिका १५) श्रेयांकन १

- अ) महानगरी जाणिवेचे साहित्य संकल्पना व मराठीतील परंपरा
- ब) क्रमशः : महेश केळूसकर मनोविकास प्रकाशन, पुणे

घटक -३ ग्रामीण साहित्य (तासिका १५) श्रेयांकने १

- अ) ग्रामीण साहित्य- संकल्पना व मराठीतील परंपरा
- ब) धग असतेच आसपास : कल्पना दुधाळ, लोकवाङ्मय गृह, मुंबई

घटक ४ प्रकल्प अहवाल - संबंधित विषयावर २० गुणांचे प्रकल्प लेखन
श्रेयांकन १

सत्रान्त परीक्षा (गुण ८०)

- प्रश्न १. घटक १ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह) गुण २०
- प्रश्न २. घटक २ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह) गुण २०
- प्रश्न ३. घटक ३ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह) गुण २०
- प्रश्न ४. सर्व घटकांवर आधारित दोन टीपा (पर्यायासह) गुण २०

साध्य (Outcome)

- १) साहित्य व समाज यांच्या अनोन्य संबंधाचा परिचय होईल
- २) महानगरीय व ग्रामीण जाणिवेच्या साहित्याचा व समाजाचा अनोन्य संबंध लक्षात येईल
- ३) निवडक कलाकृतींच्या आधारे विविध बाह्यमयीन प्रवाहाचा परिचय होईल

Signature

I/C Principal
Sahyadri Shikshan Seva Mandali
Arts and Commerce College
Juchandra, Naigaon (E).

- प्रश्न ३. घटक ३ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह) गुण २०
प्रश्न ४. घटक ४ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह) गुण २०
प्रश्न ५. सर्व घटकांवर आधारित दोन टीपा (पर्यायासह) गुण २०

साध्य (Outcome)

- १) शाहिरी वाङ्मयाचा परिचय होईल
- २) बखर वाङ्मयाचा परिचय होईल
- ३) वेगवेगळ्या पंथाचे वाङ्मयाचे स्वरूप लक्षात येईल
- ४) वेगवेगळ्या धर्मीयांनी केलेल्या वाङ्मय निर्मितीचा परिचय होईल
- ५) मध्युगीन वाङ्मयाचे स्वरूप स्पष्ट होईल.

सत्र सहावे अभ्यासपत्रिका -६
साहित्य आणि समाज भाग २
(तासिका ६०) श्रेयांकने ४

उद्दिष्टे (Objective)

- १) समाजातील सामाजिक स्थित्यातराचा आणि साहित्याचा संबंध जाणून घेणे
- २) दलित साहित्याचे स्वरूप, वैशिष्ट्ये समजावून घेणे
- ३) स्त्रीवादी जाणीवेच्या साहित्याची वैशिष्ट्ये समजावून घेणे
- ४) निवडक कलाकृतीच्या आधारे वाङ्मयीन प्रवाह समजावून घेणे

घटक-१ सामाजिक स्थित्यंतरे आणि मराठी साहित्य (तासिका १५) श्रेयांकने १

- अ) महाराष्ट्रातील सामाजिक स्थित्यंतरे व मराठी साहित्य - मागोवा
- ब) साहित्य- समाज संबंध- १) ललित वाङ्मयातील सामाजिक जाणिवेचे स्वरूप : शरदचंद्र मुक्तिबोध, साहित्य विचार आणि समाजचिंतन. २) दलित जाणिवेचे स्वरूप - म.ना वानखेडे यांच्या लेखाधारे

घटक-२ दलित साहित्य (तासिका १५) श्रेयांकने १

- अ) दलित साहित्य : संकल्पना व मराठीतील परंपरा
- ब) भाई तुम्ही कुठे आहात ! : ऋषिकेश कांबळे, चिन्मय प्रकाशन, औरंगाबाद

घटक ३ स्त्रीवादी जाणिवेचे साहित्य (तासिका १५) श्रेयांकन १

- अ) स्त्रीवादी साहित्याची संकल्पना व मराठीतील परंपरा
- ब) निवडलेल्या स्त्रीवादी कथांचा अभ्यास
- १) गौरी देशपांडे - पाऊस आला मोठा (आहे हे अस आहे)
- २) सानिया - दुष्काळ (अशी वेळ)
- ३) प्रिया तेंडूलकर - खेळ मांडियला (तिहार)
- ४) उर्मिला पवार - सुटे गिऱ्हाण (हातचा एक)
- ५) मेघना पेठे - आहे कुछ अत्र (आंधळ्याच्या गायी)
- ६) नीरजा - महिषासुरमर्दिनी (ओल हरवलेली माती)
- ७) प्रज्ञा दया पवार - आईच्या नावान (मिळून साऱ्या जणी मासिक)
- ८) प्रतिमा जोशी - दरी (जहन्नम)
- ९) मनस्विनी लता रवींद्र - माझ्या जन्माची गोष्ट (ब्लॉगच या आरशा पल्याड)
- १०) वंदना महाजन - निर्वाणाची स्वगते (वसा दिवाळी अंक)

घटक-४ प्रकल्प अहवाल - संबंधित विषयावर २० गुणांचे प्रकल्प लेखन

- १) भारतीय साहित्य विचाराचा परिचय होईल
- २) भारतीय साहित्य आस्वादची प्रक्रिया समजेल
- ३) भारतीय साहित्याची निर्मिती प्रक्रिया व प्रयोजनाचा परिचय होईल.

संदर्भ ग्रंथ-

- १ कंगले, र.प.,(संपा.) काव्यशास्त्र, मौज प्रकाशन, मुंबई १९७४
- २ कंगले, र.प.,(संपा.) रस-भाव-विचार, महाराष्ट्र राज्य साहित्य संस्कृती मंडळ मुंबई, १९७३
- ४ कुलकर्णी वा.ल., साहित्य स्वरूप आणि समीक्षा, पॉप्युलर, मुंबई १९७५
- ५ गाडगीळ. स.रा., काव्यशास्त्रप्रदीप, व्हीनस, पुणे (सहावी आवृत्ती), २००३
- ६ देशपांडे, ग. त्र्यं., भारतीय साहित्यशास्त्र, पॉप्युलर, मुंबई (ति.आ.) १९८०
- ७ नेमाडे भालचंद्र, साहित्याची भाषा, साकेत, औरंगाबाद, १९८७
- ८ पाटणकर, रा. भा., सौंदर्यमीमांसा, मौज, मुंबई (ति.आ.) २००४
- ९ पाटणकर, वसंत, साहित्यशास्त्र : स्वरूप आणि समस्या पद्मगंधा, पुणे, २००६.
- १० पाटील, गंगाधर, समीक्षेची नवी रूपे, मॅजेस्टीक, मुंबई १९८१
- ११ मालशे, मिलिंद, आधुनिक, भाषा विज्ञान : सिद्धांत आणि उपयोजन. लोकवाङ् मयगृह, मुंबई. १९९५
- १२ रसाळ, सुधीर, कविता आणि प्रतिमा, मौज, मुंबई १९८२
- १३ गणोरकर, प्रभा, डहाके वसंत आबाजी व इतर, (संपा.) वाङ् मयीन संज्ञा संकल्पना कोश, ग.रा. भटकळ फाऊंडेशन, मुंबई, २००१
- १४ राजाध्यक्ष, विजया व इतर, (संपा.) मराठी वाङ् मयकोश, खंड ४, (समीक्षा संज्ञा), महाराष्ट्र राज्य साहित्य संस्कृती मंडळ, मुंबई, २००२
- १५ साहित्यशास्त्र उदभव आणि विकास : पांडुरंग वामन काणे
- १६ प्राचीन काव्यशास्त्र : र.रा. कंगले
- १७ प्राचीन काव्यशास्त्र : डॉ. स.रा. गाडगीळ
- १८ साहित्य स्वरूप आणि समीक्षा : वा.ल. कुलकर्णी
- १९ भारतीय साहित्यविचार : प्रा. व.लु. सोनार
- २० भारतीय साहित्यविचार : ग.त्र्यं. देशपांडे
- २१ अभिनव काव्यप्रकाश : रा.श्री. जोग